Ner 14. ROK 1841 WTOREK 19 STYCZNIA.

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedziel świąt uroczystych w drukarni Stanisława Gieszkowskiego.

Zaliczenie na trzy miesiące złotych dziesięć miesięcznie złotych cztéry, numer pojedynczy groszy dziesięć.

Imiona Rzymskie
Jutro Fabiana i Sebastyana.

Imiona Sławiańskie.
Jutro Sobiestyan.

GAZETA KRAKOWSKA.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzien godzina		Barometr do 0° Reaumura w miarze Paryzkiej	Stopnie zimna podług Reaumura	Psychometr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i różne uwagi
18	6	27'' 4''' 122	+ 3° 9	2, 39	Pn Zachodni słaby	Pochmurno	
	2	3, 446	+ 6, 4	2, 42	Zachodni średni	,,	
	10	2, 151	+ 3. 1	2, 31	,, słaby	Chmury	

Wiadomości krajowe.

KRAKÓW.

(*A. N.*) W dniu 15 b. m. około godziny 9 wieczorem, w gronie krewnych i przyjaciół, nagle apoplexyą nerwową tknięty, zakończył tu dni swoje W. Edmund z Chyszowa Romer, dziedzic dóbr ziemskich w Galicyi, w 65 roku życia swego. — Zgon tego znakomitego rodem, równie jak z cnót obywatelskich i domowych męża, tym boleśniejszy jest dla wszystkich, że był tak niespodziewanym i nagłym! — W chwili bowiem przyjacielskiéj zabawy, nie ubłagana śmierć, uderzając szanownego starca, zastała jeszcze wdzięczny uśmiech na ustach jego — jakby z nim pożegnać miał ten świat, na którym zostawił po sobie, same tylko wspomnienia, pięknéj duszy i szlachetnych serca przymiotów. * * *

Wczorajsza reduta na salach P. Steinkellera była już dwakroć liczniejsza od poprzedniéj. — Solo taniec Panny Szczepańskiéj z kastagnetami, przyjęty był z najżywszemi oklaskami.

W teatrze dnia 12 b. m. po skończonéj melodramie: Dom Biały czyli Izora Czarownica, przywołano Panią Chełchowską tudzież PP. Chomińskiego i Monikowskiego; — dnia 14 grane były komedyo-opery: Kawiarnia i Ułan, — przywołani wszyscy, w szczególności zaś Pani Chełchowska. — Przedwczoraj po dramacie: Podziemia Raguzy, przywołana Pani Chełchowska, PP. Chomiński i Tomaszewicz, potém wszyscy.

Dziś dana będzie bardzo zabawna komedya w trzech aktach pod nazwą: Najbrzydsza z Siedmiu.

Wiadomości zagraniczne.

— *Paryż 3 Stycznia* —

Kommissya do fortyfikacyi zgromadziła się wczoraj po raz szósty, posiedzenie trwało około pięciu godzin i zajęte było tylko kwestyą względem opatrzenia w żywność. Kommissya ustanowiła już główne punkta swego raportu; ale zamierza przed ukończe-

niem rozpraw powzięte postanowienia udzielić marszałkowi Soult, aby tenże mógł je przedstawić na radzie ministrów. Główne te punkta są: 1) Jednoczesne wykonanie murów ciągłych i oddzielnych warowni. 2) Rozdzielenie robot na trzy lata. 3) Wyznaczenie punktów, w których ostateczne szańce mają być wzniesione.—Ostatnia część dała powód do gruntownego roztrząsania z militarnego punktu widzenia. Zdaje się, że kommissya jest tego zdania, aby wystające wzgòrza Romainville, Noissy i Nogent, które wszystkie panują nad drogami któremi armia od północnéj i wschodniéj granicy dojśćby mogły do Paryża, osadzone zostały oddzielnemi warowniami. Kommissya odroczyła się do poniedziałku i wtedy zajmować się będzie kwestytą względem usługi militarnéj twierdz. Jeszcze raz kommissya ma wysłuchać marszałka Soult i prefekta policyi.

Czytamy w *Temps*: „Deputowani gmin okręgu Paryża przypuszczeni zostali w dniu 31 do kommissyi fortyfikacyjnéj, która ich reklamacye nader uprzejmie przyjeła.

Moniteur ogłasza dziś postanowienie królewskie mianujące jenerała Bugeaud w miejsce marszałka Valée gubernatorem jeneralnym posiadłości francuzkich w Afryce.

— *Dnia 4 Stycznia.* —

Król przyjął wczoraj na prywatnym posłuchaniu z rąk pana Olozaga listy wierzytelne które akredytują go jako nadzwyczajnego posła i pełnomocnego ministra królowéj hiszpańskiéj przy dworze paryzkim. Po ukończonéj audyencyi pan Olozaga został przyjęty przez królowę, tudzież xiążąt i xiężniczki rodziny królewskiéj.

Niektòre dzienniki donoszą że marszałek Soult ma zamiar jako minister wojny odbyć wielki przegląd wojsk stojących w Paryżu i jego okolicach, ale że większość jego kolegòw opiera się temu zamiarowi, jako zupełnie niestósownemu do czasu.

Od kilku dni jak mówi jeden z tutejszych dzienników, ulice Paryża napełnione są wojskowemi, którzy otrzymali urlopy i gotują się powrócić do miejsc rodzinnych.

Courier francais umieszcza z korespondencyi paryzkiéj jednego dziennika belgijskiego następujące miejsce:

„Rząd francuzki ulega żądaniom obcych mocarstw. Gabinet 29 października postanowił ogólne rozbrojenie. Od czterech dni przystęp do biòra ministerstwa wojny, surowiéj jest wzbroniony niż kiedykolwiek. Wszyscy urzędnicy tego wydziału zajmują się najgorliwiéj zarządzeniami do rozbrojenia. Zacznie się to od artyleryi. Z wydziału wojny wysłani zostali gońcy do dowódzców tego rodzaju broni, z rozkazami aby w ostatnich czasach powołanym spisowym natychmiast udzielili urlopy na czas nieograniczony. Wielka ilość materyałów wrócić ma do arsenału. Wzywamy rząd francuzki aby w sposób przekonywający zaprzeczył tym doniesieniom.

— *Tulon 29 Grudnia.* —

Wczoraj wieczorem admirał Lalande dowódzca eskadry rezerwowéj zwinął swoją flagę. Zastępca jego jeszcze nie jest wiadomy, Tymczasowo kontr-admirał Hugon objął dowództwo połączonych eskadr, które razem składają się z 18 liniowych okrętów. Pułkownik Jussuf bej znajduje się w kwarantannie.'

Przez postanowienie królewskie z dnia 31 z. m. dotychczasowy kontr-admirał Hugon został mianowany wice-admirałem, a dotychczasowy kapitan okrętu Dumont d'Urville, kontr-admirałem.—Kontradmirałowi Casy powierzone zostało jedno dowództwo w eskadrze na morzu śródziemném, pod rozkazami wice-admirała Hugon.

— *Londyn 2 Stycznia.* —

Towarzystwa zniesienia prawa zbożowego postanowiły kwestyę tę przy następnych posiedzeniach parlamentu znowu przedstawić. W tym celu ma się odbyć wielkie zgromadzenie w Londynie.

We wszystkich pojedynczych wyborach konserwatyści zyskują wyższość. W Wab-

tall gdzie dotychczas zawsze liberalni kandydaci wybierani byli, tym razem obrany został znany torys p. Gladstone.

W dniu 30 z. m. przybył tu 79 pułk gorali, pod rozkazami pułkownika Fergusson i zaraz udał się do Devport skąd morzem popłynie do Gibraltaru.

Pogłoska twierdzi, że kommodor Napier miał prywatne instrukcye od gabinetu angielskiego, admirał Stopford zaś otrzymał swoje od lorda Ponsonby, który radby sprawę tę do ostateczności doprowadzić. Mówią daléj że lord Ponsonby ma w miejsce margrabiego Clanricarde do St. Petersburga być przeniesionym, a ostatni otrzyma posadę jeneralnego gubernatora Indyi.

Wczoraj była rocznica unii irlandzkiéj 1801 roku i urodzin wielkiego mówcy Burke.

W Grawesend przy ujściu Tamizy w wigilią Bożego Narodzenia spalił się zupełnie i zatonął mimo prędkiéj pomocy paropływ o stu beczkach.

W City utrzymują niektórzy że teraźniejsze znaczne operacye w papierach hiszpańskich, mają związek z nową zamierzoną pożyczką. Jeśli pan Gamboa (hiszpański minister skarbu) żąda tego aby osoby które kupiły dobra narodowe zapłaciły zaległe należności,— a to musi być uiszczone w papierach rządowych, — tedy ta okoliczność dostatecznie wyjaśnia wielki ruch jaki od niejakiego czasu ma miejsce na tutejszéj i madryckiéj giełdzie.

— *Lizbona 3 Listopada.* —

Vice-hrabia Carreira, ma jak słychać powrócić z Rzymu, ponieważ papież żąda koniecznie aby wszyscy biskupi którzy piastowali urzęda za czasów Don Miguela, zostali do nich przywróceni. Propozycye rządu względem udzielenia im pensyi odrzucił papież stanowczo. Względem następcy wice-hrabiego, nie wiemy jeszcze nic.

Zbywa nam tu na pieniędzach i koniach. Wiele tu mówiono o patryjotycznéj pożyczce 2000 kontos (500, 000 t. st.) Dotychczas jednak nie zaszło jeszcze nic podobnego. Rząd jest upoważniony ściągnąć 600 contos z 10ciu, i na téj zasadzie miał zakontraktować pożyczkę z towarzystwém *Confianca*. Spodziewano się dostać koni z Hiszpanii, ale podług doniesienia z Badajoz, rząd hiszpański przedsięwziął przygotowania ku przeszkodzeniu wyprowadzaniu koni. Oczekują tu małego transportu koni z Afryki. Złożony z ochotników pułk konnicy, który się tu tworzy, ekwipowany jest kosztem pułkownika hrabiego Farrobo.

— *Konstantynopol* 18 *Grudnia.* —

Przywieziona przez statek pocztowy francuzki wiadomość o poddaniu się Mehmeda Ali, sprawiła tu wielkie wrażenie i przez wszystkie klassy ludności przyjętą została z najżywszemi oznakami radości. Wczoraj wieczorem u szejka Ul Islam odbyła się wielka rada, w przedmiocie kwestyi egipskiéj, która przez ten chociaż przewidywany wypadek, zupełnie inną postać przybrała. Względem postanowień powziętych na téj naradzie, nic jeszcze nie wiemy.

Czytamy w *Journal de Smyrne*. Ze wszystkich błędnych mniemań, do jakich kwestya wschodnia w ostatnich czasach powód dała, najbardziéj zadziwiającem jest bez zaprzeczenia chociaż największą mające wiarę w całéj Europie i przez stronników wice-króla z największą gorliwością bronione to zdanie, że Turcya nie zdolną jest rządzić w Syryi i że tylko Mehmed Ali to może. Niepodobna z większą pewnością objawić tak fałszywe wyobrażenie i popierać je tak, iżby wielu ludzi uważało je za sprawiedliwe, ponieważ nie zadają sobie pracy zgłębić do gruntu tę sprawę i ponieważ widzą że nikt twierdzenia tego zbić się nie stara. Jeśli pod zarządzeniem jakiego kraju, niechcemy nic więcéj rozumieć, jak tylko uciskanie go brzemieniem podatków, rekwizycyi, pańszczyzny i ciężarów wszelkiego rodzaju, dziesiątkowanie ludności przez pobór do wojska i złe obchodzenie się i nielękania się żadnych gwałtów i okrucieństw, jeśli idzie o to tylko żeby skarbowi o jednego piastra; a armii

o jednego więcej żołnierza dostarczyć, jeśli to nazywa się rządzeniem kraju, jeśli wszystko co on wydaje ma być zniszczone, jeśli żadne inne prawo prócz samowolności despotyzmu nie ma być uznawane, wtedy nie wachamy się powiedzieć, że sułtan z swoją łagodnością, miłością; sprawiedliwością i ludzkością, które cały świat w nim uznaje, nigdy nie przydałby się na władzcę Syryi. Ale jeśli o to idzie, aby ta prowincya rządzoną była po ojcowsku i aby mogła miec udział w dobrodziejstwach nowych ustaw których odradzający wpływ już daje się uczuwać w innych częściach państwa, jeśli o to idzie, aby przez bezstronny i łagodny rząd, uleczyć rany zadane przez okrutne ciemięstwo, jeśli o to idzie aby poniżenie i smutek długiego niewolnictwa dać zapomnieć przez nadanie najdroższych praw człowieka, jeśli nakoniec o to idzie, aby te obszerne przestrzenie kraju, przez wolność rolnictwa i handlu, przez zniesienie monopolów, przez sprawiedliwy rozdział podatków, wrócić do pomyślnego bytu, nie mniemamy aby podobne zadanie przechodziło siły i zamiary jego Wysokości.

Dawno projektowane założenie szkoły politycznej dla kształcenia młodych muzułmanów do wyższej administracyi albo dyplomacyi, ma teraz przyjść w wykonanie. Mniemają, że Emin pasza obejmie kierunek téj szkoły i nadzór nad wszystkiemi szkołami stolicy i zarazem zostanie mianowany jenerałem dywizyi,

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Od dnia 18 do dnia 19 Stycznia.

Byszewski Józef Mucieński Karol Gałaski Tomasz ob., Koszucki Hipolit, Durow Dymitry jen. cess. ross. z Polski;— Nowakowski Stanisław ob., Dobrzyński Jozef i syn ob., Lesiecki Antoni ob., z Galicyi.

Wyjechali z Krakowa.

Szumski Leopold ob., do Galicyi.

Doniesienia Urzędowe.

Nro 9149.

WYDZIAŁ SPRAW WEWNĘTRZNYCH I POLICYI

W SENACIE RZĄDZĄCYM

Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i jego Okręgu.

Podaje do powszechnéj wiadomości, iż w dniu 9 lutego r. b. w biórze Wydziału odbędzie się publiczna licytacya in plus na wydzierżawienie trzechletnie gruntu i ogrodu na Kleparzu przy realności pod L. 171 położonego, jurydyką proboszczowską zwanego, poczynając od kwoty złp 40 czynszu rocznego jako praetium pierwszego wywołania. Chęć licytowania mający winni będą złożyć vadium w ilości złp. 4, warunki zaś licytacyi tudzież plan sytuacyjny każdego czasu w godzinach urzędowych w biórze Wydziału przejrzane być mogą.

Kraków dnia 4 stycznia 1841 r.

Senator Presydujący.

X. ŁETOWSKI.

Referendarz L *Wolff.*

W dniu 22 stycznia 1841 r. o godzinie 10 z rana w gmachu Sukiennice zwanym w rynku głównym M. Krakowa, sprzedane będą przez publiczną licytacyą w drodze exekucyi sądowéj prawnie zajęte ruchomości jako to: zegar, stolarszczyzna i różne sprzęty domowe oraz według polecenia Wys. Trybunału I. Instancyi M. Krakowa N. 6106 r. s. w miejscu jak wyżéj sprzedane będą korale. O czém chęć licytowania mających zawiadamiam.

Kraków dnia 12 Stycznia 1841 r.

Ignacy *Piekarski* Kom. Sdą.